

Terugkeren naar de Heemkunde-site kan via de *Terugknop*.
U vindt de *terugknop* bovenin uw scherm, meestal uiterst linksboven.

Gemeente	: Boxtel	Objectnr.	: BOX-106
Plaats + postcode	: Boxtel 5281 AT	Bladnr.	: 2
Straat + nummer	: Markt 1		
Kad. aanduiding	: K 2363 (ged.)		
Datum	: april 1991		
Eigenaar	: De gemeente Boxtel	Negatiefnr.	: F2,16;N8;R16
Aard object	: gebouw met erf	Staat v. onderhoud	: goed
Huidige functie	: gemeentehuis		
Oorspr. functie	: gemeentehuis	Kwalificatie	: cat. 1
Opdrachtgever	: gemeentebestuur Boxtel	Bescherming	: gemeente
Architect	: Cor. Roffelsen (Helmond)		
Aannemer	: Gebr. Struijcken (Tilburg)		
Bouwjaar	: 1936		
Bouwtype	: raadhuis		
Bouwstijl	: Delftse School		

Beschrijving:

In de korte afsluitende pleinwand van de langgerekte Markt gesitueerd raadhuis uit 1936, met links opzij een open steeg (voorheen met poortje afgesloten) en rechts opzij de moderne entree (indifferent) - onder breed lessenaardak - van de achter het raadhuis gelegen nieuwbouw (1982), waarvoor een, eveneens van 1936 daterende, langgerekte aanbouw voor gemeentelijke diensten (oorspronkelijk ook het politiebureau) is gesloopt; ter plaatse van de nieuwe entree bevond zich een gemetselde rondboogpoort, die toegang verschafte tot de dienstingangen, gelegen in het verlengde van de rechter zijgevel van het raadhuis.

Het raadhuis is gebouwd op enige meters achter het vorige, neoclassicistische raadhuis anno 1843; aan dit oude raadhuis herinneren nog het hardstenen gemeentewapen (afkomstig uit het fronton, sedert 1982, ingemetseld in een muurtje, opgesteld bij de achteringang van het nieuwe gemeentehuis) en het klokje uit het torentje van het oude gemeentehuis, dat, gehangen in een ijzeren klokkestoel, aan de achtergevel is bevestigd.

In de vormgeving van het raadhuis, met een dominante tuitgevel, heeft de architect duidelijk aansluiting gezocht bij de 17e eeuwse tuitgevel van het belendende Gasthuis van Magdalena van der Stappen.

Het pand beslaat een samengestelde plattegrond en telt twee bouwlagen met een zolderverdieping onder een, met geglazuurde blauwe Romaanse pannen gedekt, samengesteld dak: op het linker risalerende volume een zadeldak tussen tuitgevels met de nok haaks op de Markt gericht, en op het volume ter rechterzijde een haaks aankappend schilddak, met een lagere nok en een geknikte voet; in het voorschild een tweetal kleine dakkapellen onder schilddak en op het nokeind een grote ventilatieschoorsteen (luchtkoker in verbinding met de eronder, op de verdieping, gelegen raadzaal) met ingezwenkte koperen kap, bekroond met een dito bol en een ijzeren staaf; de verwarmingsschoorsteen is gekoppeld aan de achterste geveluit.

Het muurwerk is opgetrokken in ruwe handvormsteen, van Engels blokformaat (29x14x10cm), in Vlaams verband met licht verdiepte voegen; de plint is licht uitgemetseld tot aan de onderzijde van de lekdorpels.

Aan de voorzijde een moderne bordestrap (1982), waarachter, in de as van de voorgevel, de entree is gesitueerd met een getoogde, dubbele glas/paneeldeur in een inpandig portiek met rondboog (aan weerszijden een gesmede lantaarn uit de bouwtijd). Hierboven een uitpandig balkon met gemetselde borstwering (waaraan schild met gemeentewapen), waarachter dubbele glasdeur. Rechts naast de rondboog - in de hoek tussen het risalerende en terugspringende gevelvlak - een kleine uitbouw (bodekamer) onder pannen lessenaardak. In beide bouwlagen aan weerszijden van de as, spiegelsymmetrisch gerangschikt, twee driestrooks kruisvensters en twee kloostervensters (bij voornoemde bodekamer een enkel venster), alle met roedeverdeelde stalen ramen, gefrijnde hardstenen lekdorpels en halve (deels gevouwen) klampluiken; kwartronde bovenhoeken aan de kozijnen. In de geveltop, ter verlichting van de zolder, een liggend drielichtvenster met dito ramen en geheel bovenin een ovaal oeil de boeuf. In de linker en achtergevel onder meer kruisvensters met detaillering als voornoemd.

Het metselwerk wordt verlevendigd door gesmede sierankers en de toepassing van betonnen elementen - zoals afdekplaten, blokken en eindstukken in de topgevels, negblokken aan de rollagen boven de vensters, aanzet- en sluitstukken aan voornoemde rondboog, consoles onder het balkon - waarbij de in het zicht

komende vlakken zijn gebouchardeerd.

Van het interieur is vermeldenswaard: de hal met een brede bordestrap en arcade; onder de bogen in hal, bordes en raadzaal basementen, kolommen en kapitelen van St. Joire-zandsteen (deels overgeschilderd), bovenhal en raadzaal met eiken moer- en kinderbinten balklaag (omtimmerde ijzeren balken); een glas in lood raam met gemeentewapen (ateliers A. Stroucken & Co., Rotterdam); gesmede lichtkronen in bovenhal (F.S. van den Brandt, mr. smid te Boxtel) en raadzaal (B.J.E. van der Ven, mr. smid te Boxtel), evenals meubilair en betimmering van Slavonisch eiken in de raadzaal naar ontwerp van de architect C. Roffelsen.

Motivering:

Raadhuis anno 1936 in Delftse School-stijl en wapenstein anno 1843.

Van architectuurhistorische waarde vanwege het bouwtype en als goed voorbeeld van de Delftse School, met een gave hoofdvorm en detaillering.

Situering: waarde als markant aan de kop van de Markt gelegen pand, en als afsluitend onderdeel van de pleinwand.

Het raadhuis is van historische betekenis vanwege de bestemming en in de verschijningsvorm (Delftse School), als uitdrukking van de traditionalistische maatschappijopvatting in de jaren 30.

Opmerkingen:

In de vestibule een gedenksteen met opschrift:

IN HET JAAR 1936 TOEN WAS/HARE MAJ. WILH./KONINGIN DER NEDERL./

JHR.M^r.D^r.A. VAN RIJCKEVORSEL/H.M^s. COMMISSARIS IN N.-B./

F.W. VAN BEEK BURG. v. B./IS DIT GEMEENTEHUIS GESTICHT/

MET HULP VAN HET WERKFONDS/BOUWMEESTER WAS COR. ROFFELSEN'.

De oorspronkelijke blauwe mat geglazuurde Romaanse pannen zijn bij renovatie vervangen door blauwe geglazuurde Romaanse pannen; de dakkapellen waren oorspronkelijk gedekt met mat geglazuurde leipannen.

Lit./Archief:

Archief B.W.T., nrs. 4114 (1936, bestek en tekeningen), 1982/154.

Het nieuwe Raadhuis te Boxtel. Aangeboden bij gelegenheid van de officiële opening van het nieuwe Raadhuis te Boxtel op 4 februari 1937, (typoscript) Amsterdam 1937.

De monumenten van Noord-Brabant, cultuurhistorische inventarisatie, Boxtel/Liempde, 1986, p. 51.

ACTUALISATIE REDENGEVENDE BESCHRIJVING

Gemeente	: Boxtel	Objectnr.	: BOX-106
Plaats + postcode	: Boxtel 5281 AT		
Straat + nummer	: Markt 1		
Naam	: Raadhuis	Datum beschrijving	: april 1991
Kad. aanduiding	: K 2363 (ged.)	Datum actualisatie	:
	19-01-05	Staat van onderhoud	:
Eigenaar	: de gemeente Boxtel		
	goed		
Aard object	: gebouw met erf		
Huidige functie	: gemeentehuis		
Oorspr. functie	: gemeentehuis	Kwalificatie:	
	cat. 1	Bescherming:	
Opdrachtgever	: gemeentebestuur Boxtel		
	gemeente		
Architect	: Cor. Roffelsen (Helmond)		
Aannemer	: Gebr. Struijcken (Tilburg)		
Bouwjaar	: 1936		
Bouwtype	: raadhuis		
Bouwtijl	: Delftse School		

Wijzigingen en aanvullingen bestaande redengevende beschrijving

Exterieur

- De moderne bordestrap (1982) is niet meer aanwezig.
- Gemoderniseerde dagkanten bij de ingang;
- Vernieuwde plinten;
- De getoogde dubbele glas/paneeldeur in de hoofdingang is vervangen door een moderne dubbele deur en een tochtportaal met schuifdeuren.
- De gesmede lantaarns aan weerszijden van de hoofdingang zijn niet meer aanwezig.
- Op het balkon een kozijn met dubbele houten deur met roedenverdeling en een dubbel 6-ruits bovenlicht.
- Op de achtergevel sluit de nieuwbouw van het gemeentehuis aan. De achtergevel is hierdoor geheel inpandig komen te liggen en voorzien van nieuwe doorbraken om oud- en nieuwbouw met elkaar te verbinden.

Interieur

- Brede bordestrap in de hal is niet meer aanwezig.
- Het moerbalken- en kinderbintenplafond in de bovenhal is -voor zover nog aanwezig - aan het zicht onttrokken door een modern verlaagd plafond.
- Raadzaal: grote rechthoekige zaalruimte, overdekt door een eiken moerbalk- en kinderbintenplafond (omtimmerde ijzere balken), de moerbalken rustend op grote geprofileerde consoles; raadzaal is toegankelijk via een dubbele houten toegangsdeur met panelen; vensterpartij met negendelig houten kruiskozijn, gevuld met glas-in-lood in art-deco-trant, ontwerp van glazenier A. Stroucken & Co. te Rotterdam; in de grotendeels ornamentale afbeelding is het gemeentewapen van Boxtel opgenomen; houten radiatorkasten met koperen bespanning; houten piëdestal met gesneden wapenschild en bronzen buste van Juliana (gesigneerd Van Amelsvoort); diverse portretten koninklijk huis en mgr. Wilmers;
- de gesmede kronen in de bovenhal en de raadzaal zijn niet meer aanwezig.

- in beneden- en bovenhal bevinden zich nog enkele arcades met kolommen, die geheel modern zijn afgewerkt.
- eikenhouten zitgroep in de bovenhal, in traditionele (zuid-Duitse) trant.
- overige ruimtes in het raadhuis zijn geheel gemoderniseerd.

Wijzigingen en aanvullingen bestaande motivering

- In het interieur bleef met name de raadzaal als enige ruimte grotendeels intact. Deze zaal heeft vanwege de aankleding en inrichting, en vooral ook door de aanwezigheid van het monumentale glas-in-loodraam, hoge cultuurhistorische waarde.

Opmerkingen:

